

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Briefing Paper 1/2010

Hnutí *Sahwat* a *Synové Iráku*: kořeny a důsledky kmenové revolty proti al-Qáidě v Iráku

—

Únor 2010

Hnutí *Sahwat* a *Synové Iráku*: kořeny a důsledky kmenové revolty proti al-Qáidě v Iráku

—

Nad'a Aliová

Shrnutí v bodech

Al-Qáida v Iráku

- AQ-I je od svého vzniku klíčovou složkou sunnitského povstání.
- Po smrti svého zakladatele al-Zarqáwího byla nucena projít organizačně-ideologickou proměnou, která se projevuje především vyšším počtem iráckých bojovníků v jejich řadách a odklonem od původních džihádistických cílů.
- Využívá hlubokého etnického a sektářského rozdělení země ve snaze vyvolat občanskou válku, nyní se terčem jejich útoků stávají stále častěji instituce iráckého státu.

Kořeny hnutí *Sahwat*

- Za vznikem hnutí *Sahwat* („*Probuzených*“) stojí rozkol mezi někdejšími spojenci – kmenovými vůdci a AQ-I v provincii Anbár, která byla do té doby centrem povstaleckého násilí a zázemím pro AQ-I.
- Mezi hlavní příčiny kmenové revolty lze uvést vlastní zájem, skupinovou (tj. kmenovou) identitu a kruté vládnutí AQ-I v oblasti.

Synové Iráku

- Kmenoví vůdci začali ve spolupráci s Američany organizovat pro boj s AQ-I dobrovolnické milice – *Syny Iráku*.
- *Synové Iráku* významně přispěli k redukci násilí a vytlačení AQ-I z populačních center provincie Anbár.
- Nyní se podílejí spolu s vládními bezpečnostními silami na zajišťování bezpečnosti v řadě dalších iráckých provincií.

Přínosy a možná rizika

- Hnutí *Sahwat* a *Synové Iráku* přispěli k výraznému zlepšení bezpečnostní situace v zemi, oslabení povstání a postupné eliminaci AQ-I.
- Hrají pozitivní roli při zmírňování sektářského dělení.
- Jejich zapojení v politickém procesu podpořilo vyšší účast sunnitských arabských voličů při provinčních volbách v lednu 2009.
- Mezi iráckou vládou a hnutím existuje napětí, které může vést v nejhorším případě k ukončení spolupráce a návratem některých „*Probuzených*“ zpět k povstalecké činnosti. Napětí je příživováno tím, že:
 - Vláda otálí s integrací části *Synů Iráku* do iráckých bezpečnostních složek i s vytvářením pracovních míst v civilní sféře pro ostatní.
 - Dochází k zatýkání mnohých představitelů hnutí pro jejich dřívější zapojení do povstaleckých aktivit.
 - Irácká vláda není schopna zajistit *Synům Iráku* ochranu před útoky ze strany milic šíitských stran.

Hnutí *Sahwat* a *Synové Iráku*: kořeny a důsledky kmenové revolty proti al-Qáidě v Iráku

Situace v Iráku se z bezpečnostního hlediska během posledních dvou let výrazně zlepšila. Na tomto vývoji se podepsalo přijetí nové americké protipovstalecké strategie v roce 2007, která reagovala na dlouhodobé neúspěchy koaličních sil. Jejimi hlavními body bylo navýšení počtu amerických jednotek v zemi a využití rozporů mezi samotnými povstaleckými skupinami, které začaly být v polovině roku 2005 evidentní.¹

Sunnitské povstání, které se v Iráku rozhořelo krátce po invazi vedené Spojenými státy, je značně heterogenní. Aktivně do něj zasahují různé skupiny od sunnitských nacionalistů, přes bývalé baasisty až po islamisty, včetně irácké odnože al-Qáidy (AQ-I), která se de facto stala hybnou silou povstání. Značná část sunnitských povstalců ale nesdílela ideologii a zájmy AQ-I, jejíž praktiky naopak začaly ohrožovat jejich vlastní zájmy a politické cíle. Rostoucí nespokojenost s nadvládou AQ-I dala vzniknout politickému hnutí *Sahwat* („Probuzených“), jehož členové, často sami donedávna povstalci, začali spolupracovat s koaličními silami v boji s AQ-I. A jsou to právě oni, kteří mají velkou zásluhu na zlepšení bezpečnostní situace v zemi.

Al-Qáida v Iráku

Al-Qáida v Iráku (AQ-I), někdy nazývaná též al-Qáida v Mezopotámii, je od svého založení klíčovou složkou sunnitského povstání. Odhaduje se, že je tato skupina zodpovědná za 90% všech sebevražedných útoků v zemi.²

AQ-I je aktivní především v oblasti na západ a sever od Bagdádu, kde se většina obyvatel hlásí k sunnitské větvi islámu. Tato skutečnost v sobě skrývala pro AQ-I mnoho výhod. Mohla totiž těžit z podpory a zázemí, které se jí dostávalo ze strany arabských sunnitských obyvatel, kteří byli nespokojeni s okupací, ztrátou svého dominantního postavení v zemi a „nadvládou šíitů a Kurdů“. V letech 2005-2006 de facto tuto oblast AQ-I kontrolovala. Zlom však nastal v září 2006, kdy se proti AQ-I obrátili její někdejší spojenci.

AQ-I prošla od svého založení určitou organizačně-ideologickou proměnou. Původně jí tvořili převážně zahraniční bojovníci z širšího arabského, potažmo muslimského světa. Po smrti jejího zakladatele, jordánského džihádisty Abú Mus‘aba al-Zarqáwího,³ však v jejích řadách výrazně vzrostl počet iráckých sunnitských Arabů. Tento vývoj vycházel především z potřeby adaptovat se na nové podmínky, jimž musí AQ-I čelit. V posledních letech utrpěla významné ztráty a již se nemůže spoléhat na podporu ze zahraničí v takové míře, jako tomu

¹ KATZMAN, Kenneth. Al Qaeda in Iraq: Assessment and Outside Links, s. 12.

² KATZMAN, Kenneth: Iraq: Post-Saddam Governance and Security, s. 23.

³ Abú Mus‘ab al-Zarqáwí byl zabit 7. června 2006 při americkém náletu.

bylo dřív.⁴ V zájmu svého přežití proto AQ-I proniká mezi irácké povstalecké organizace, aby si tak zajistila zdroj financování a přísun nových bojovníků.⁵ Se změnami ve složení AQ-I souvisí i určitý posun v cílech, jichž chce tato skupina dosáhnout. V souladu s ideologií mateřského hnutí byly cíle AQ-I původně globálně džihádistické.⁶ V současné době se však skupina více zaměřuje na samotný Irák.

AQ-I nyní působí v rámci organizace Islámský stát v Iráku (ISI), jejíž vznik deklaroval v roce 2006 Zarqáwího nástupce Abú Hamza al-Muhádžir. ISI zastřešuje kromě AQ-I i řadu dalších iráckých sunnitských islamistických skupin a jejím jménem se AQ-I a její spojenci veřejně přihlašují k odpovědnosti za spáchané útoky. ISI mj. v roce 2006 vyhlásila vznik islámského chalífátu a v dubnu 2007 deklarovala vytvoření prvního islámského kabinetu (viz příloha č. 1).

AQ-I, která ke svým účelům vyžívá hlubokého etnického a sektářského rozdělení země, se před smrtí Zarqáwího snažila především vyprovokovat občanskou válku mezi šiitskými a sunnitskými Araby, tím zabránit šiitům zkonsolidovat svou moc v Iráku po svržení režimu Saddáma Husajna a přinutit Američany k odchodu ze země. Cílem jejich útoků byli tedy kromě vojáků koaličních sil a iráckých bezpečnostních složek ve velké míře i šiitští civilisté.⁷

Vzhledem ke stažení amerických sil z iráckých měst v létě minulého roku a jejich plánovanému odchodu ze země do konce roku 2011, se terčem násilných útoků AQ-I stále častěji stávají instituce iráckého státu⁸, neboť centrální vláda v Bagdádu je podle AQ-I „*nový okupant posvátné země chalífátu*“.⁹

Je těžké odhadnout, jak těsné jsou vazby mezi iráckou odnoží al-Qáidy a jejím centrálním vedením. Zakladatel AQ-I Abú Mus‘ab al-Zarqáwí, vedl před 11. zářím výcvikový tábor al-Qáidy v Afghánistánu, v roce 2004 se formálně připojil k al-Qáidě a Usámou bin Ládinem byl veřejně pověřen vedením al-Qáidy v Iráku. Ve svých prohlášeních Usáma bin Ládín i Ajmán al-Zawáhiri mnohokrát vyjádřili AQ-I podporu. V důsledku postupné „*irakizace*“ organizace a relokače zahraničních džihádistů z Iráku na jiná bojiště¹⁰ po smrti Zarqáwího, ale vazby na centrální vedení al-Qáidy podle některých odborníků spíše oslabily. Přesto je

⁴ Podle Mnohonárodních sil v Iráku se počet zahraničních džihádistů, kteří vstoupili na území Iráku, v posledních letech snížil ze 120 měsíčně v roce 2007 na 20 měsíčně v roce 2009. BENRAAD, Myriam. Iraq Enduring al-Qaeda Challenge.

⁵ Measuring Stability and Security in Iraq, s. 27.

⁶ Tj. obnovení instituce chalífátu coby společné formy vlády pro všechny muslimské země a jejich osvobození z nadvlády bezvěrců.

⁷ Po útoku na šiitskou mešitu al-Askarija v Samaře v únoru roku 2006 se rozpoutala vlna násilí mezi šiity a sunnity, která skutečně přivedla Irák na pokraj občanské války.

⁸ AQ-I provedla v nedávné době řadu spektakulárních útoků, například 19. srpna 2009 útok na ministerstvo zahraničí a financí, 25. října na ministerstvo spravedlnosti a budovu bagdádského provinčního shromáždění a naposledy 8. prosince poblíž dalších státních institucí.

⁹ BENRAAD, Myriam. Down but Not Out.

¹⁰ BENRAAD, Myriam. Down but Not Out

AQ-I považována za jedinou povstaleckou skupinu působící v Iráku, jejíž ambicí je vytvořit ze země základnu k útokům i mimo jeho hranice.¹¹

Kořeny hnutí *Sahwat*

Vedle etnické a sektářské identity hraje v irácké společnosti významnou leč často přehlíženou roli i kmenová sounáležitost. Odhaduje se, že 75 % obyvatel Iráku jsou členy nějakého kmene a kmenové vazby mohou být dokonce silnější než etnický původ či náboženství.¹²

Impuls ke zformování hnutí dala právě kmenová revolta proti AQ-I v provincii Anbár západně od Bagdádu. Tato téměř výlučně sunnitská provincie, kterou obývají příslušníci prakticky jediného kmene (viz Příloha č. 2) předtím sloužila AQ-I několik let jako zázemí a zároveň byla centrem povstaleckého násilí. Obyvatelstvo provincie Anbár z počátku podporovalo a často i bojovalo po boku povstalců proti společnému nepříteli - koaličním silám a irácké vládě. Co však způsobilo rozkol mezi někdejšími spojenci?

Hlavní motivy, které vedly ke kmenové revoltě, by se daly jednoduše shrnout takto: vlastní zájem, skupinová (tj. kmenová) identita a odplata. AQ-I si kmenové vůdce znepráčetila svým krutým způsobem vládnutí, snahám o zavedení striktní formy islámského práva a nerespektováním kmenových zvyklostí, což se projevovalo například v podobě nucených manželství. Podle experta na protipovstalecký boj Davida Kilcullena je uzavírání sňatků s ženami z předních místních kmenových rodin běžnou součástí taktiky al-Qáidy v Pákistánu, Somálsku i jinde. Tímto způsobem se snaží zapustit kořeny v dané komunitě, rozšířit spojenectví na základě příbuzenských vazeb a tím pádem i snáze manipulovat tamními lidmi. Tyto metody, které se AQ-I pokoušela uplatňovat i v Iráku, jsou však v rozporu se zvyklostmi irácké kmenové společnosti, kde jsou ženy většinou provdávány pouze v rámci daného kmene a nikoliv za cizince.¹³ Dalším faktorem, který mohl přispět k rozhodnutí kmenových vůdců postavit se proti AQ-I, byla snaha o obnovení obchodu v oblasti, který AQ-I přerušila.

Díky rostoucí nespokojenosti s přítomností a praktikami AQ-I se z iniciativy kmenových vůdců začalo organizovat hnutí *Sahwat* („*Probuzených*“) nebo také *Rady pro spásu Iráku*.

Synové Iráku

Spolupráce s koaličními silami, ke které se kmenoví vůdci z provincie Anbár uchýlili, byla ryze pragmatickým krokem, neboť představovala oproti pokračující drakonické vládě AQ-I „*menší zlo*“. Její zárodky vznikaly již na konci roku 2005. K formalizaci taktického spojenectví však došlo až v září 2006 pod vedením plukovníka MacFarlanda.¹⁴ Předcházelo

¹¹ KATZMAN, Kenneth. Al Qaeda in Iraq: Assessment and Outside Links, s. 17-18.

¹² V rámci jednoho kmene lze v Iráku najít členy, kteří se hlásí jak šíitské, tak sunnitské větvi islámu. HASSAN, Hussein D. Iraq: Tribal Structure, Social, and Political Activities.

¹³ KILCULLEN, David. Anatomy of Tribal Revolt.

¹⁴ HANNA, Michael Wahid: The Reawakened Specter of Iraqi Civil War.

tomu první setkání „*Probuzených*“ svolané šejchem Abd al-Sattárem al-Rišáwím, jehož se účastnilo 45 kmenových vůdců z okolí hlavního města provincie a která přesvědčila kolem 4500 sunnitských Arabů, z nichž mnozí se sami donedávna aktivně účastnili povstání, aby se k boji proti AQ-I připojili.¹⁵

Kmenoví vůdci začali s americkou pomocí formovat dobrovolnické milice – *Syny Iráku*, na něž Američané postupně převedli odpovědnost za udržování bezpečnosti v oblasti výměnou za ukončení protiamerických akcí. K povzbuzení spolupráce v boji s AQ-I nabízeli Američané novým rekrutům plat ve výši 350 dolarů a výcvik, nikoliv však zbraně. Koaličním silám se díky spolupráci s místními podařilo výrazně snížit úroveň násilí a vytlačit AQ-I z populačních center provincie. Podle slov generála Petraeuse se počet násilných incidentů v provincii Anbár do června 2007 snížil o 90 %.¹⁶

Hnutí *Sahwat* se rychle rozšířilo za hranice provincie Anbár a nyní se *Synové Iráku* podílejí na zajišťování bezpečnosti ve spolupráci s koaličními silami a iráckou vládou v řadě dalších iráckých provinciích, včetně Bagdádu a „*smíšených*“ provinciích jako Dijála, Ninive a Kirkúk, kde žádná sektářská ani etnická skupina netvoří většinu. V současné době dosahuje počet *Synů Iráku* kolem 100 000 mužů, přibližně 80 % z nich tvoří sunnité a 20 % šíité, kteří se podílejí hlavně na boji proti šíitským radikálním skupinám.¹⁷

Přínosy a možná rizika

Hnutí *Sahwat* a *Synové Iráku* nepochybně přispělo k výraznému zlepšení bezpečnostní situace v zemi, oslabení povstání a postupné eliminaci AQ-I (viz Příloha č. 3) a dalších extrémistických skupin. AQ-I si je vědoma ztrát, které jí „*Probuzení*“ způsobují¹⁸ a proto se stále častěji stávají představitelé tohoto hnutí terčem jejich útoků.

Anthony Cordesman, analytik americké nevládní organizace Center for Strategic & International Studies zdůrazňuje, že Spojené státy v Iráku vydělaly na spontánní kmenové vzpouře proti AQ-I a za to by měly „*svému nepříteli vyjádřit uznání*“. Ztrátou sympatií mezi sunnitskými kmenovými vůdci a obyvatelstvem ji AQ-I vlastně dopomohla k vytvoření iráckých protipovstaleckých sil, jejichž počet třikrát převýšil množství vojáků, kteří v roce 2007 posílili americkou přítomnost v zemi.¹⁹

Hnutí *Sahwat* hraje kromě zajišťování bezpečnosti pozitivní roli i při jednání o usmíření mezi vůdci sunnitských a šíitských komunit.²⁰ Prostřednictvím Rad pro spásu Iráku se také začínají sunnitští Arabové zapojovat do komunální politiky. Provinční volby v lednu 2009 poprvé od pádu režimu Saddáma Husajna provázela vyšší účast arabských sunnitských voličů. Spolu s etablovanými sunnitskými politickými stranami kandidovali ve volbách i

¹⁵ KNIGHTS, Michael. The Status and Future of the Awakening Movements.

¹⁶ KATZMAN, Kenneth. Al Qaeda in Iraq: Assessment and Outside links, s. 14.

¹⁷ KATZMAN, Kenneth. Iraq: Post-Saddam Governance and Security, s. 24.

¹⁸ AHMED, Farook. Sons of Iraq and Awakening Forces.

¹⁹ HASSAN, Hussein D. Iraq: Tribal Structure, Social, and Political Activities.

²⁰ KNIGHTS, Michael. The Status and Future of the Awakening Movement

představitelé hnutí *Sahwat* a především v provincii Anbár zaznamenali úspěch.²¹ Participace sunnitských Arabů na politickém procesu, který donedávna z velké části bojkotovali, bere vítr z plachet radikálním skupinám včetně AQ-I. Ta se již nemůže prohlašovat za ochránce zájmů iráckých sunnitských Arabů, jako to dělala v minulosti, když mají sunnité politické zastoupení. Kmenoví vůdci, kteří se opět začali angažovat v politickém dění, sice představují pro vládu v Bagdádu konkurenční mocenská centra, ale zároveň mohou omezením centrální autority (která má jisté sklony k centralizaci moci) posílit pluralismus v zemi a zmírnit sektářské dělení.

Ve vztahu mezi centrální vládou a sunnitským politickým hnutím však existuje napětí. Počáteční spolupráce mezi Američany a kmenovými vůdci byla navázána bez jakéhokoliv podílu ze strany irácké vlády a mimo formální struktury iráckého státu. Irácká vláda se z počátku dívala na celou iniciativu s krajní nedůvěrou. Vzhledem k tomu, že členové hnutí *Sahwat* předtím často aktivně podporovali povstalecké skupiny, se nelze pochybám irácké vlády o jejich loajalitě divit.

Američané postupně převedli na iráckou vládu kontrolu nad *Syny Iráku* včetně povinnosti vyplácet jim mzdy. Protože je existence těchto milic pouze dočasná, jejich část má být integrována do iráckých bezpečnostních složek, přičemž ostatním by měla vláda zajistit civilní zaměstnání. Zde ovšem nastávají problémy, které mohou mít pro další vývoj v Iráku velmi nepříznivé důsledky.

Irácká vláda se obává, že nebude schopna kontrolovat *Syny Iráku* do té míry jako své vlastní bezpečnostní síly, které jsou tvořeny převážně šiity.²² Proto se začleňováním *Synů Iráku* do bezpečnostních složek příliš nespíchá. Stejně tak pomalé vytváření pracovních míst a dlouhé prodlevy ve vyplácení mezd nepřispívají k posílení vzájemné důvěry mezi vládou a členy hnutí *Sahwat*. Rada představitelů hnutí byla také zatčena, což irácká vláda odůvodňuje jejich dřívějším zapojením do teroristických aktivit.²³ Kromě toho důvěryhodnost irácké vlády v očích sunnitů snižuje i fakt, že není schopna zajistit *Synům Iráku* ochranu před útoky ze strany milic šiitských stran, které navíc samy participují na vládě.²⁴ To vše by mohlo v nejhrošším případě vést k ukončení spolupráce a návratu některých „*Probuzených*“ zpět k povstalecké protivládní činnosti, což by znamenalo nejen posílení povstání a sunnitských radikálních skupin včetně AQ-I, ale zároveň i velký krok zpět v procesu národního smíření.

²¹ Tamtéž.

²² AHMED, Farook. Sons of Iraq and Awakening Forces.

²³ Ostré reakce v poslední době vyvolalo především zatčení a následné odsouzení k trestu smrti vůdce milice v sunnitské čtvrti Fadhl v Bagdádu Adila al-Mashhadáního, který byl posléze odsouzen k trestu smrti.

²⁴ AHMED, Farook. Sons of Iraq and Awakening Forces.

Briefing Paper 1/2010

Hnutí *Sahwat* a *Synové Iráku*: kořeny a důsledky kmenové revolty proti al-Qáidě v Iráku

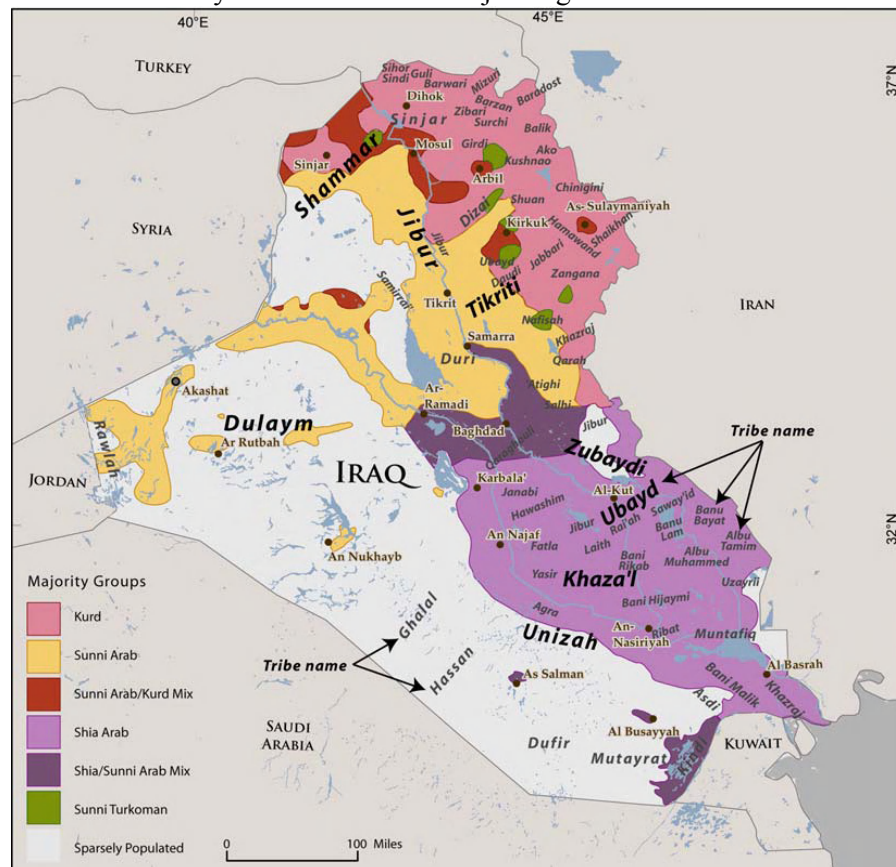
–
Únor 2010

Přílohy

Příloha č. 1: Islámský chalífát v Iráku vyhlášený organizací ISI v roce 2006. Zdroj: Conflicts Forum.

Příloha č. 2: Hlavní kmeny na území Iráku. Zdroj: Congressional Research Service.

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

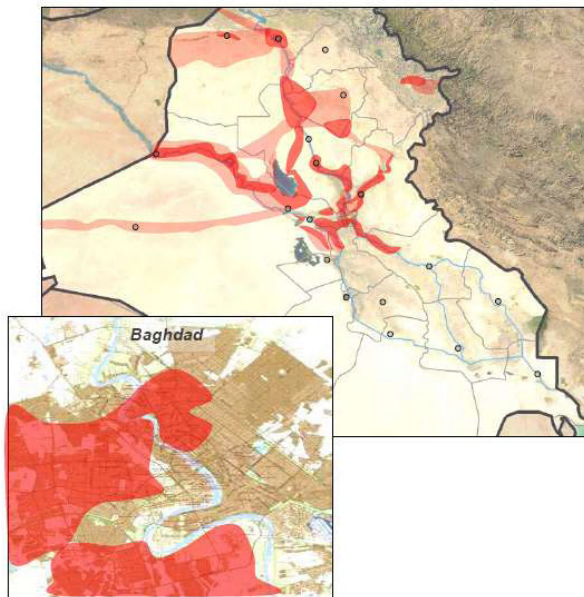
Briefing Paper 1/2010

Hnutí *Sahwat* a *Synové Iráku*: kořeny a důsledky kmenové revolty
proti al-Qáidě v Iráku

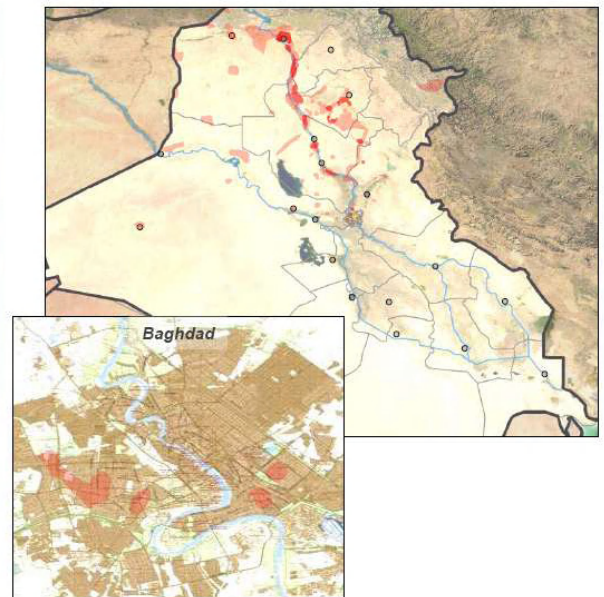
–
Únor 2010

Příloha č. 3: Srovnání aktivity AQ-I v zimě 2006-2007 a na podzim 2008. Zdroj: Center for Strategic & International Studies.

Winter 2006-2007

Fall 2008

Zdroje

AHMED, Farook. Son sof Iraq and Awakening Forces. *Institute for the Study of War*, February 21, 2008. Dostupný z WWW: <<http://www.understandingwar.org/backgrounder/sons-iraq-and-awakening-forces>>.

BENRAAD, Myriam. Down but Not Out. *Washington Insitute for Near East Policy*, December 2, 2009. Dostupný z WWW: <<http://www.washingtoninstitute.org/templateC06.php?CID=1389>>.

BENRAAD, Myriam. Iraq's Enduring al-Qaeda Challenge. *Washington Insitute for Near East Policy*, November 18, 2009. Dostupný z WWW: <<http://www.washingtoninstitute.org/templateC05.php?CID=3144>>.

BRUNO, Greg. Finding a Place for the "Sons of Iraq". *Council on Foreign Relations*, January 9, 2009. Dostupný z WWW: <<http://www.cfr.org/publication/16088/>>.

HANNA, Michael Wahid. The Reawakened Specter of Iraqi Civil War. *Middle Est Report Project*, April 17, 2009. Dostupný z WWW: <<http://www.merip.org/mero/mero041709.html>>.

HASSAN, Hussein D. Iraq: Tribal Structure, Social, and Political Activities. *Congressional Research Service*, April 7, 2008. Dostupný z WWW: <<http://fas.org/sgp/crs/mideast/RS22626.pdf>>.

KATZMAN, Kenneth. Al Qaeda in Iraq: Assessment and Outside Links. *Congressional Research Service*, August 15, 2008. Dostupný z WWW: <<http://www.fas.org/sgp/crs/terror/RL32217.pdf>>.

KATZMAN, Kenneth. Iraq: Post-Saddam Governance and Security. *Congressional Research Service*, October 28, 2009. Dostupný z WWW: <<http://www.fas.org/sgp/crs/mideast/RL31339.pdf>>.

KILCULLEN, David. Anatomy of Tribal Revolt. *Small Wars Journal*, August 29, 2007. Dostupný z WWW: <<http://smallwarsjournal.com/blog/2007/08/anatomy-of-a-tribal-revolt/>>.

KNIGHTS, Michael: The Status and Future of the Awakening Movements. *Washington Institute for Near East Policy*, June 2009. Dostupný z WWW: <<http://www.washingtoninstitute.org/templateC06.php?CID=1294>>.

Measuring Stability and Security in Iraq. *US Department of Defence*, June 2009. Dostupné z WWW: <http://www.defense.gov/pubs/pdfs/9010_Report_to_CongressJul09.pdf>.

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Briefing Paper 1/2010

Hnutí *Sahwat* a *Synové Iráku*: kořeny a důsledky kmenové revolty proti al-Qáidě v Iráku

–
Únor 2010

Autor

Nad'a Aliová

Nad'a Aliová je studentkou magisterského programu Bezpečnostní studia na IPS FSV UK. Je absolventkou oboru Politologie a mezinárodní vztahy na IPS FSV UK. V AMO v současné době působí jako člen Blízkovýchodního programu, kde se specializuje zejména na Irák a problematiku lidských práv na Blízkém východě.

Asociace pro mezinárodní otázky

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) je nevládní organizace založená za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Základním posláním AMO je přispívat k hlubšímu porozumění mezinárodnímu dění. Díky svým aktivitám a již více než desetileté historii je AMO vnímána jako přední nezávislý zahraničněpolitický think-tank v České republice.

K dosažení svých cílů Asociace:

- formuluje a vydává studie a analýzy;
- pořádá mezinárodní konference, expertní semináře, kulaté stoly, veřejné diskuse;
- organizuje vzdělávací projekty;
- prezentuje kritické názory a komentáře k aktuálnímu dění pro domácí a zahraniční média;
- vytváří příznivější podmínky pro růst nové generace expertů;
- podporuje zájem o disciplínu mezinárodních vztahů mezi širokou veřejností;
- spolupracuje s řadou dalších domácích i zahraničních institucí.

Výzkumné centrum

Výzkumné centrum Asociace pro mezinárodní otázky bylo založeno v říjnu 2003 jako jeden z hlavních pilířů činnosti Asociace zaměřený na výzkum, analýzu a popularizaci výzkumu v oblasti mezinárodních vztahů a zahraniční, bezpečnostní a obranné politiky.

Náplní činnosti Centra je přispívat k identifikaci a analýze problémů důležitých pro zahraniční politiku České republiky a její postavení v současném světě. Centrum poskytuje nezávislé analýzy, vytváří prostor pro odbornou i veřejnou diskusi o problémech mezinárodní politiky a navrhuje jejich možná řešení. Činnost Centra lze rozdělit do dvou základních, vzájemně provázaných oblastí: výzkumu a expertní analýzy na straně jedné a prostředkování politického a odborného dialogu na straně druhé.